

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Locatie: Vrouwjuttenhof te Utrecht

Opdrachtgever: Vorm Ontwikkeling bv
Veerweg 165
3351 HC PAPENDRECHT

Contactpersoon: De heer J.G.J.H. van Lier

Telefoonnummer: +31 (0)78 642 15 00

Uitgevoerd door: Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv

Telefoonnummer: +31 (0)348 47 80 50

Projectnummer: 170592

Opgesteld door: De heer drs. M.J. Perk

Datum: 6 oktober 2017

Versie: Definitief

Vrijgave: De heer J.P. de Zeeuw

Bijlage: 1. Overzichtstekening
2. Factsheets vervolgtraject

wij zijn lid van het
Netwerk Groene Bureaus

FOTO'S ONDERZOEKSLOCATIE

SAMENVATTING

Op 27 september 2017 is het locatiebezoek uitgevoerd voor de quickscan flora en fauna van het Vrouwjuttenhof te Utrecht.

Het plangebied betreft een grotendeels verhard terrein in de binnenstad van Utrecht. Het terrein is beperkt toegankelijk, aangezien er een zorginstelling is gevestigd. Halverwege het Vrouwjuttenhof staat een hek dat alleen toegankelijk is voor nooddiensten.

Tegen de oostzijde van het plangebied staan nieuwe gebouwen van de zorginstelling, aan de westzijde grenst het plangebied aan de achtertuinen van panden langs de Oudegracht en bestaande woningen aan het Vrouwjuttenhof. Tussen de woningen en de panden van de zorginstelling staat een gebouw met gestuukte buitengevels en platte daken dat in beheer is bij een vastgoedbeschermingsorganisatie. Aan de westzijde is groen aanwezig, gedeeltelijk betreft het goed onderhouden plantsoenen en gedeeltelijk zijn het tuinen met achterstallig onderhoud. Het totale plangebied is circa 0,6 hectare groot.

In onderstaand overzicht staan de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat.

Soortgroep	Beschermde soorten verwacht?	Regime WNb	Ontheffingplichtig?	Vervolgonderzoek?
Flora	Nee			Nee
Zoogdieren	Ja	Bijlage A	Nee: vrijgestelde soorten	Nee
Vleermuizen	Ja	HR+B&B	Ja	Ja
Jaarrond beschermde vogels	Nee			Nee
Broedvogels*	Ja	Vogels	Niet mogelijk	Broedvogelcontrole*
Reptielen	Nee			Nee
Amfibieën	Ja	Bijlage A	Nee: vrijgestelde soorten	Nee
Vissen	Nee			Nee
Overige fauna	Nee			Nee

In dit overzicht staan de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, onder welk regime van de Wet Natuurbescherming (WNb) de (vermoede) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de WNb moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen.

* Het is niet mogelijk om ontheffing te verkrijgen voor het beschadigen of vernielen van nesten waarop vogels aan het broeden zijn. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met een broedvogelcontrole vastgesteld te worden dat broedgevallen afwezig zijn, of werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te starten. In gemeentelijke regelgeving kan vastgelegd zijn dat niet gekapt mag worden in het broedseizoen.

Op basis van de quickscan wordt geconcludeerd dat beschermde soorten uit de soortgroepen zoogdieren, vleermuizen en amfibieën mogelijk een vaste verblijfplaats hebben in het plangebied. Ten behoeve van een (eventuele) ontheffing op de Wet Natuurbescherming is nader onderzoek naar vleermuizen benodigd.

Aangezien nader onderzoek benodigd is, is deze quickscan niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet Natuurbescherming. Tevens is nader onderzoek benodigd ten behoeve van een goede ruimtelijke onderbouwing, of voor een ontheffing tijdelijke natuur (indien het plangebied minstens een jaar braak komt te liggen). Deze quickscan is wel geschikt om te dienen als basis voor een natuurrapportage in het kader van BREEAM-NL, dit staat echter los van de noodzaak tot nader onderzoek en/of een ontheffing.

INHOUDSOPGAVE

FOTO'S ONDERZOEKSLOCATIE

SAMENVATTING

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding.....	1
1.2	Doelstelling	1
1.3	Opzet onderzoek	1
2	PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN.....	2
2.1	Beschrijving plangebied.....	2
2.2	Voorgenomen werkzaamheden.....	2
2.3	Ligging plangebied	2
3	WETGEVING.....	3
4	VOORONDERZOEK	4
5	VELDONDERZOEK.....	5
5.1	Omstandigheden	5
5.2	Situatie plangebied	5
6	RESULTATEN	7
7	CONCLUSIES.....	10
8	AANBEVELINGEN	11
8.1	Vervolg	11
8.2	Mitigatie en zorgplicht	11
8.3	Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden	11
9	VERANTWOORDING EN GELDIGHEID	12
9.1	Verantwoording.....	12
9.1	Geldigheidsduur	12

BIJLAGE

1. Overzichtstekening
2. Factsheets vervolgetraject

1 INLEIDING

In opdracht van Vorm Ontwikkeling bv is door Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv een quickscan flora en fauna uitgevoerd ter plaatse van het plangebied aan het Vrouwjutenhof te Utrecht.

1.1 Aanleiding

De aanleiding van de uitgevoerde quickscan wordt gevormd door de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied. Ten behoeve van de herontwikkeling zal een gebouw worden gesloopt, tevens zullen de bestaande verharding en groene elementen worden verwijderd. In het plangebied zal nieuwbouw worden gepleegd, ook zal de openbare ruimte heringericht worden.

1.2 Doelstelling

Doelstelling van de quickscan is om de ecologische aspecten van de voorgenomen werkzaamheden te toetsen aan de vigerende natuurwetgeving. Met behulp van een quickscan wordt een uitspraak gedaan over de aanwezige en te verwachten natuurwaarden in het plangebied en de te verwachten effecten op deze natuurwaarden door middel van een beperkte onderzoeksinspanning. Indien de natuurwaarden en/of de effecten niet goed kunnen worden ingeschat met de quickscan, kan het noodzakelijk zijn een (uitgebreid) ecologisch onderzoek uit te (laten) voeren.

1.3 Opzet onderzoek

Een quickscan is een eenmalige scan van het plangebied, waarin wordt gekeken naar de te verwachten en de aanwezige (beschermde) soorten. Hiertoe worden een bronnenonderzoek en een locatiebezoek uitgevoerd. Een quickscan wordt kort en bondig gerapporteerd. Er wordt geen volledig ecologisch onderzoek uitgevoerd, maar een beeld geschetst van de aanwezige en te verwachten natuurwaarden.

2 PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied (zie bijlage 1) betreft het Vrouwjuttenhof in de binnenstad van Utrecht. Het plangebied ligt tussen de Oudegracht, het Eligenhof, de Vrouwjuttenstraat, de Lange Nieuwstraat en het Nicolaaskerkhof. De woningen en tuinen aan deze omringende straten vallen buiten het plangebied, tevens behoren de recent gebouwde panden van Altrecht ten oosten van het Vrouwjuttenhof niet tot het plangebied. Het totale plangebied is circa 0,6 hectare groot.

2.2 Voorgenomen werkzaamheden

Met de herontwikkeling van het plangebied zal het gebouw in het midden van het Vrouwjuttenhof worden gesloopt, zodat daar nieuwbouw plaats kan vinden. In het zuidwesten van het plangebied zal tevens gebouwd worden. De groene elementen aan de westzijde van het plangebied zullen verwijderd worden. De openbare ruimte van het plangebied zal opnieuw worden ingericht. De werkzaamheden die met deze quickscan worden getoetst betreffen de sloop van het gebouw en het verwijderen van groene elementen en verhardingen.

2.3 Ligging plangebied

Op de website¹ van de Provincie Utrecht zijn kaarten beschikbaar, waaronder kaarten met de locaties van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen heette dit de EHS).

Het plangebied ligt op circa 1,3 km van het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN en op circa 6,5 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ('Oostelijke Vechtplassen'). Op basis van de ligging van het plangebied kan externe werking op het NNN op voorhand worden uitgesloten. Ondanks dat gebiedsbescherming geen onderdeel vormt van deze quickscan, wordt niet waarschijnlijk geacht dat de werkzaamheden of de toekomstige invulling van het plangebied een effect zullen hebben op Natura 2000-gebieden.

Het plangebied en de natuurgebieden in de omgeving zijn weergegeven in figuur 1.

Figuur 1 – kaart met daarop de globale aanduiding van het plangebied (rode lijn) en de beschermde natuurgebieden in de omgeving (groen: het NNN).

(bron: <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart>)

¹ <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart>

3 WETGEVING

Op 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming (hierna: WNb) van kracht geworden. Deze wet vervangt drie wetten: de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De WNb betreft dus de bescherming van soorten en gebieden, maar ook de instandhouding van bossen.

Bij de WNb is de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij ruimtelijke ingrepen bij de provincies komen te liggen. Via provinciale regelgeving waren de provincies reeds het bevoegd gezag voor het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN; voorheen EHS/ Ecologische Hoofdstructuur).

Per 1 januari 2017 zijn de provincies dus het bevoegd gezag voor natuurbescherming: de toetsing van werkzaamheden en activiteiten met effecten op het NNN en de Natura 2000-gebieden (gebiedsbescherming), planten en dieren (soortenbescherming) en bossen. Alleen bij ruimtelijke ingrepen met grote nationale belangen is het Rijk bevoegd gezag.

Alle in het wild levende inheemse plant- en diersoorten zijn via de WNb beschermd via een algemene zorgplicht. Een groot aantal soorten kent bovendien een extra beschermingsregime. In principe moet een ontheffing worden aangevraagd voor werkzaamheden met negatieve effecten op soorten met een extra beschermingsregime. Voor enkele soorten is het echter mogelijk om met een door het Rijk (ministerie van EZ) goedgekeurde gedragscode te werken. Tevens gelden extra regelingen per provincie, zoals vrijstellingsregelingen voor enkele soorten.

Bij de WNb is de bescherming van soorten² verdeeld in drie regimes:

- Europese bescherming, voortvloeiend uit de Vogelrichtlijn.
Dit betreft alle inheemse broedvogels;
- Europese bescherming, namelijk Habitatrichtlijn-soorten en soorten van de verdragen van Bern & Bonn (hierna: HR+B&B).
Dit betreft onder andere alle vleermuissoorten en de rugstreeppad;
- nationaal beschermde soorten, de zogenaamde 'andere soorten' in bijlagen A en B bij de wet (hierna: Bijlage A+B).
Bijlage A betreft in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Bijlage B betreft vaatplanten.
Voor de nationaal beschermde soorten geldt een minder strenge bescherming dan voor de Europees beschermde soorten.

Voor (mogelijke) schade aan broedende vogels kan geen ontheffing worden aangevraagd. Werkzaamheden waarbij broedvogels worden aangetast, mogen daarom niet worden uitgevoerd. Het ministerie van EZ hanteert geen vaste grensdata voor het vogelbroedseizoen; van belang is of de werkzaamheden een broedgeval verstoren of vernietigen.

Van een aantal vogelsoorten is (de functionaliteit van) het nest jaarrond beschermd. Het vernietigen van het nest en/of de directe omgeving is daardoor het hele jaar verboden. Na een specifiek onderzoek kan echter wel een ontheffing voor het vernietigen van de jaarrond beschermde nestlocatie worden aangevraagd.

De jaarrond beschermde soorten zijn in vijf verschillende categorieën ingedeeld: buiten het broedseizoen in gebruik (categorie 1), koloniebroeders (categorie 2), honkvast (categorie 3), jaarlijks hetzelfde nest (categorie 4) en indien ecologisch gezien noodzakelijk (categorie 5)³.

² Zie ook de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen', deze is beschikbaar via:
http://www.natuurindegemeente.nl/aandeslagmetdenatuurwet/wp-content/uploads/2016/12/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.3_15122016.pdf

³ Deze categorieën van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn overgenomen uit de Flora- en faunawet:
http://www.vogelsendewet.nl/download/Bijlage_Aangepaste_lijst_jaarrond_beschermde_vogelnesten.pdf

4 VOORONDERZOEK

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) bevat op soortniveau informatie van waarnemingen die ingevoerd zijn op websites zoals www.waarneming.nl en www.telmee.nl en verspreidingsgegevens van gegevensbeherende instanties zoals SOVON, RAVON en FLORON. Via www.quickscanhulp.nl kan op projectniveau data uit de NDFF worden verkregen. Zodoende wordt een eerste indruk verkregen van soorten die in het plangebied of de omgeving hiervan aanwezig zijn. Ten behoeve van de inschatting of bepaalde beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn, worden in onderstaande tabel soorten opgesomd waarvan waarnemingen worden aangegeven binnen een straal van 5 kilometer om het plangebied⁴. In het overzicht worden alleen Bijlage A+B- en HR+B&B -soorten weergegeven en vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 van de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten⁵.

De waargenomen beschermde soorten staan in onderstaand overzicht per soortgroep vermeld.

Flora	
HR+B&B	-
Bijlage B	dreps, echte gamander, groot spiegelklokje, kluwenklokje, knolspirea, muurbloem, naakte lathyrus, ruw parelzaad, stijve wolfsmelk, stofzaad, wolfskers
Zoogdieren	
HR+B&B	-
Bijlage A	aardmuis, boomarter, bosmuis, bunzing, das, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, steenarter, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat
Vleermuizen	
HR+B&B	baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Vogels	
categorie 1	steenuil
categorie 2	gierzwaluw, huismus, roek
categorie 3	grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar, slechtvalk
categorie 4	boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief, zwarte wouw
Amfibieën	
HR+B&B	heikikker, kamsalamander, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Bijlage A	alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, vuursalamander
Reptielen	
HR+B&B	muurhagedis
Bijlage A	hazelworm, ringslang
Vissen	
HR+B&B	-
Bijlage A	grote modderkruiper
Overige fauna	
HR+B&B	gestreepte waterroofkever, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, platte schijfhoren
Bijlage A	gekleurde glanslibel, grote vos

Bij het eventueel ontbreken van waarnemingen van een soort in het vooronderzoek geldt het volgende: dit kan betekenen dat de soort niet aanwezig is, maar ook dat nog geen onderzoek is gedaan. Tevens kunnen de gegevens verouderd zijn, aangezien waarnemingen slechts drie jaar geldig zijn. Het vooronderzoek kan derhalve enkel worden gebruikt om een indruk van het plangebied en de omgeving te verkrijgen voorafgaand aan het veldbezoek.

⁴ © NDFF - quickscanhulp.nl 27-09-2017 15:18:50

⁵ http://www.vogelstendewet.nl/download/Bijlage_Aangepaste_list_jaarrond_beschermde_vogelnesten.pdf

5 VELDONDERZOEK

Op 27 september 2017 is een veldinventarisatie uitgevoerd. Tijdens de inventarisatie is het plangebied geobserveerd en doorkruist om een goed beeld te kunnen vormen van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna. De veldinventarisatie is uitgevoerd door een deskundige⁶ van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv.

5.1 Omstandigheden

In onderstaand overzicht zijn de datum en omstandigheden tijdens het locatiebezoek weergegeven.

Datum	Activiteit(en)	Weersomstandigheden*	Uitvoerende(n)
27 september 2017	veldbezoek quickscan	min. temp 6,6 °C max. temp 20,2 °C O 2 half tot zwaar bewolkt 0,0 mm neerslag	drs. M.J. Perk

* Daggegevens van weerstation De Bilt (bron: www.knmi.nl)

5.2 Situatie plangebied

Het plangebied betreft een grotendeels verhard terrein in de binnenstad van Utrecht. Het terrein is beperkt toegankelijk, aangezien er een zorginstelling is gevestigd. Halverwege het Vrouwjuttenhof staat een hek dat alleen toegankelijk is voor nooddiensten.

Tegen de oostzijde van het plangebied staan nieuwe gebouwen van de zorginstelling, aan de westzijde grenst het plangebied aan de achtertuinen van panden langs de Oudegracht en bestaande woningen aan het Vrouwjuttenhof. Tussen de woningen en de panden van de zorginstelling staat een gebouw met gestuukte buitengevels en platte daken dat in beheer is bij een vastgoedbeschermingsorganisatie. Aan de westzijde is groen aanwezig, gedeeltelijk betreft het goed onderhouden plantsoenen en gedeeltelijk zijn het tuinen met achterstallig onderhoud. Het totale plangebied is circa 0,6 hectare groot.

In bijlage 1 is een overzichtstekening van het plangebied weergegeven, hieronder wordt middels enkele foto's een indruk gegeven van het plangebied.

⁶ Deskundig conform de eisen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/het Ministerie van Economische Zaken, te raadplegen op <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/onthefing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

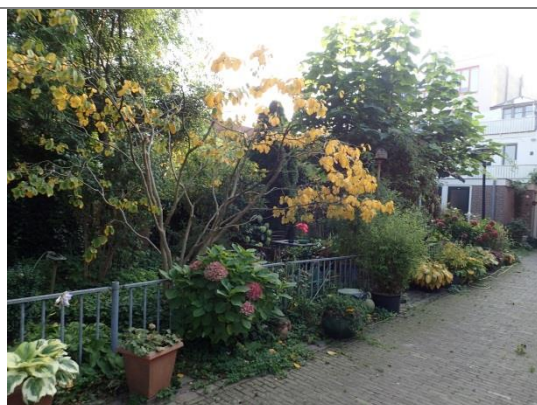

Foto 3: In de tuinen met achterstallig onderhoud zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

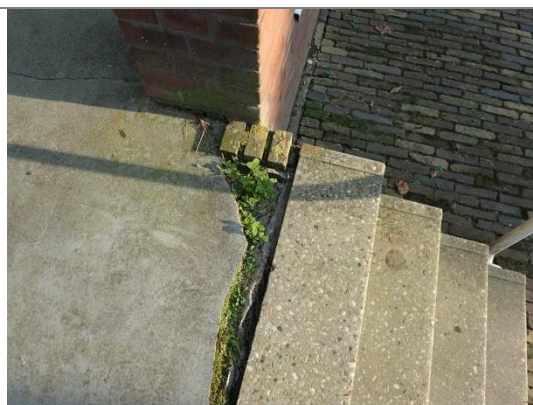

Foto 4: Tussen de verhardingen zijn geen holletjes van padden aangetroffen.

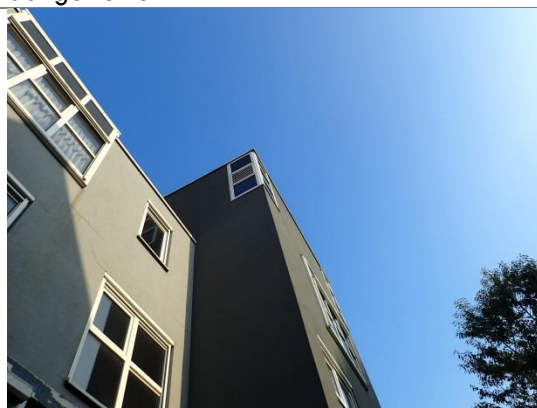

Foto 5: Het te slopen gebouw is toegankelijk voor vleermuizen via de daktrimmen.

Foto 6: Het te slopen gebouw is toegankelijk voor vleermuizen via de daktrimmen.

6 RESULTATEN

Tijdens het locatiebezoek zijn de aanwezige soorten geïnventariseerd. Gedurende de inventarisatie zijn behalve potentiële broedvogels geen beschermde planten of dieren aangetroffen. Tijdens de inventarisatie zijn niet veel soorten waargenomen, wat verklaard kan worden door de eenvoudige structuur van het plangebied (voornamelijk bebouwing en verharding).

Per soortgroep staan hieronder de waarnemingen en verwachtingen op basis van habitatkenmerken en het bronnenonderzoek weergegeven.

Flora	
Algemeen	In het plangebied zijn veel aangeplante en gezaaide soorten aangetroffen en slechts enkele wilde soorten. In de plantsoenen en in de tuinen met achterstallig onderhoud zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Gezien de sterk bebouwde en verharde situatie is het echter niet aannemelijk dat beschermde plantensoorten in het plangebied staan.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage B	Geen
Nader onderzoek?	Nee
Zoogdieren	
Algemeen	Het plangebied is plaatselijk geschikt voor beschermde kleine zoogdieren, zoals verschillende muizensoorten en de egel. Door de verharde en gecultiveerde situatie midden in de binnenstad worden geen andere beschermde soorten in het plangebied verwacht.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Verwacht: alleen kleine zoogdieren met een provinciale vrijstelling, zoals de veldmuis en de woelrat, incidenteel wellicht een egel.
Nader onderzoek?	Nee
Vleermuizen	
Algemeen	Het plangebied is beoordeeld op basis van biotoopkenmerken en bronnenonderzoek. De bebouwing in het plangebied is voornamelijk door ruimte bij de daktrimmen geschikt voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Deze verblijfplaatsen zich kunnen onder platte daken en in holle ruimtes in gevels bevinden. Tevens kunnen gebouwen die aan het plangebied grenzen gebruikt worden door vleermuizen, waardoor het openbare gebied gebruikt kan worden als vliegroute. Er zijn geen bomen aangetroffen die geschikt zijn als vaste verblijfplaats van vleermuizen.
Verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Verwacht: gebouwbewonende soorten, op basis van de aangetroffen openingen worden voornamelijk de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis verwacht.
Nader onderzoek?	Ja, naar verblijfplaatsen en essentiële leefomgeving van dwergvleermuizen
Vogels	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn in het plangebied slechts enkele vogels aangetroffen die ook in het plangebied kunnen broeden. De potentiële broedvogels betreffen voornamelijk algemene vogelsoorten zoals de koolmees en de merel, voor de waargenomen putters en goudhaantjes wordt het plangebied niet geschikt geacht.

	Huismussen en spreeuwen zijn niet waargenomen tijdens het bezoek, ook zijn geen geschikte invliegopeningen gevonden voor gierzwaluwen. In het plangebied staan enkele volwassen bomen, echter zijn geen bomen aangetroffen met een vaste verblijfplaats van een jaarrond beschermde vogel uit categorie 1 t/m 4 (holen voor uilen, horsten van roofvogels etc.). In de omgeving van het plangebied is voldoende geschikt habitat van vogels in categorie 5, hierdoor zijn vogels in deze categorie niet jaarrond beschermd. Het is niet aannemelijk dat jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels in het plangebied aanwezig zijn.
--	---

Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
Categorie 1	Geen
Categorie 2	Geen
Categorie 3	Geen
Categorie 4	Geen
Categorie 5	Ecologisch gezien noodzakelijk
Nader onderzoek?	Nee

Reptielen	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen reptielen aangetroffen. In het plangebied is geen geschikt leefgebied aangetroffen voor de ringslang of de hazelworm. De andere beschermde soort die vanuit het vooronderzoek verwacht mag worden betreft de muurhagedis, dit betreft echter een uitgezette populatie in de botanische tuinen waardoor de aanwezigheid in het plangebied kan worden uitgesloten. Op basis van het bronnenonderzoek en het ontbreken van geschikt habitat worden dus geen reptielen in het plangebied verwacht.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Amfibieën	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen amfibieën aangetroffen. In en om het plangebied is geen geschikt voortplantingswater aangetroffen voor amfibieën. Ook zijn tussen de verhardingen geen holletjes waargenomen waar bijvoorbeeld de rugstreeppad in kan schuilen. Wellicht kunnen enkele gewone padden overwinteren in de tuinen met achterstallig onderhoud, deze tuinen vormen echter ongeschikt winterhabitat voor de overige beschermde soorten uit het vooronderzoek. Het is niet aannemelijk dat zwaar beschermde of zeldzame soorten het gebied zullen gebruiken.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Verwacht: vrijgestelde soorten, zoals de gewone pad
Nader onderzoek?	Nee

Vissen	
Algemeen	Door het ontbreken van oppervlaktewater kunnen geen vissen aanwezig zijn in het plangebied.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Overige fauna	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen insecten, geleedpotigen of weekdieren waargenomen. Tijdens het locatiebezoek zijn geen waardplanten en geen geschikte biotoop aangetroffen voor de beschermde overige diersoorten uit het vooronderzoek. Op basis van het locatiebezoek wordt het niet aannemelijk geacht dat (zwaar) beschermde of zeldzame overige diersoorten aanwezig zijn.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

7 CONCLUSIES

In onderstaand overzicht staan de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat, vervolgstappen worden in het volgende hoofdstuk uitgelegd.

Soortgroep	Beschermde soorten verwacht?	Regime WNb	Ontheffingplichtig?	Vervolgonderzoek?
Flora	Nee			Nee
Zoogdieren	Ja	Bijlage A	Nee: vrijgestelde soorten	Nee
Vleermuizen	Ja	HR+B&B	Ja	Ja
Jaarrond beschermde vogels	Nee			Nee
Broedvogels*	Ja	Vogels	Niet mogelijk	Broedvogelcontrole*
Reptielen	Nee			Nee
Amfibieën	Ja	Bijlage A	Nee: vrijgestelde soorten	Nee
Vissen	Nee			Nee
Overige fauna	Nee			Nee

In dit overzicht staan de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, onder welk regime van de Wet Natuurbescherming (WNb) de (vermoede) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de WNb moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen.

* Het is niet mogelijk om ontheffing te verkrijgen voor het beschadigen of vernielen van nesten waarop vogels aan het broeden zijn. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met een broedvogelcontrole vastgesteld te worden dat broedgevallen afwezig zijn, of werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te starten. In gemeentelijke regelgeving kan vastgelegd zijn dat niet gekapt mag worden in het broedseizoen.

Op basis van de quickscan wordt geconcludeerd dat beschermde soorten uit de soortgroepen zoogdieren, vleermuizen en amfibieën mogelijk een vaste verblijfplaats hebben in het plangebied. Ten behoeve van een (eventuele) ontheffing op de Wet Natuurbescherming is nader onderzoek naar vleermuizen benodigd.

Aangezien nader onderzoek benodigd is, is deze quickscan niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet Natuurbescherming. Tevens is nader onderzoek benodigd ten behoeve van een goede ruimtelijke onderbouwing, of voor een ontheffing tijdelijke natuur (indien het plangebied minstens een jaar braak komt te liggen). Deze quickscan is wel geschikt om te dienen als basis voor een natuurrapportage in het kader van BREEAM-NL, dit staat echter los van de noodzaak tot nader onderzoek en/of een ontheffing.

8 AANBEVELINGEN

8.1 Vervolg

Op basis van de conclusies wordt vervolgonderzoek naar vleermuizen geadviseerd. Voor deze soortgroep dient nader onderzoek plaats te vinden om te bepalen welke functie het plangebied heeft voor de beschermde soorten. Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv kan (een bepaling van) het benodigde nader onderzoek, een eventuele ontheffingsaanvraag en het verzorgen van tijdelijke verblijfplaatsen voor u uitvoeren en coördineren.

In bijlage 2 vindt u factsheets met betrekking tot de soortgroepen die mogelijk aanwezig zijn in het plangebied. Hierin is per soortgroep informatie opgenomen over de verschillende beschermingsregimes, de vereisten aan nader onderzoek en compenserende maatregelen en de doorlooptijden waar rekening mee moet worden gehouden. In deze bijlage is ook een factsheet over het ontheffingstraject opgenomen.

8.2 Mitigatie en zorgplicht

Bij buitenwerkzaamheden dient in alle gevallen rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van flora en fauna. Naast de regelingen omtrent (streng) beschermde soorten, is in de Wet Natuurbescherming ook een algehele zorgplicht opgenomen. De zorgplicht geldt te allen tijde en voor alle flora en fauna, ongeacht eventuele beschermingsstatus en verkregen ontheffingen. De zorgplicht stelt dat 'iedereen, indien redelijkerwijs mogelijk, voldoende zorg in acht moet nemen voor alle planten en dieren en hun leefomgeving'. Onderdeel hiervan is het zo veel mogelijk vermijden en beperken van schade aan de te beschermen natuurwaarden (mitigatie), waardoor de noodzaak tot compenserende maatregelen zoveel mogelijk wordt verkleind.

De volgende maatregelen worden in het kader van mitigatie en zorgplicht aangeraden:

- werkzaamheden vanaf één kant aan te vangen;
- bomen en struiken voorafgaand aan overige werkzaamheden en buiten het vogelbroedseizoen (indicatie: half maart tot eind juli) te kappen / rooien;
 - anders voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en directe omgeving te controleren op broedende vogels;
- de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang plaats te laten vinden;
- het gebruik van licht op het terrein na zonsondergang zo veel mogelijk te beperken;
 - indien het gebruik van licht na zonsondergang onvermijdelijk is: gebruik maken van gerichte lichtbronnen (afschermen aan de boven- en achterzijde);
- het ontstaan van plassen zoveel mogelijk tegengaan om ervoor te zorgen dat amfibieën het plangebied koloniseren;
 - eventueel op een naastgelegen locatie ondiepe plassen creëren zodat juist deze plassen gekoloniseerd worden;
- tijdens de werkzaamheden alert te zijn op de aanwezigheid van (beschermde) dieren op het terrein en deze de ruimte en tijd geven om te vluchten;
 - indien nodig dieren voorzichtig van het terrein te verwijderen (liever verjagen dan vangen) en indien deze zijn gevangen op een geschikte plek los te laten;
- waar noodzakelijk de hulp van een deskundige in te roepen;
- indien het beschermde soorten betreft, altijd het advies van een deskundige in te winnen.

8.3 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

Ten behoeve van de werkzaamheden in het plangebied zullen mogelijk bomen moeten worden gekapt. Voor het kappen van bomen is in de meeste gevallen een omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden (een 'kapvergunning') noodzakelijk.

Per gemeente verschillen de specificaties van bomen waarvoor een kapvergunning dient te worden aangevraagd. Tevens verschillen per gemeente de regels voor het aanvragen van een kapvergunning. Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv kan de benodigde bomeninventarisatie en het aanvragen van een kapvergunning voor u verzorgen.

9 VERANTWOORDING EN GELDIGHEID

9.1 Verantwoording

Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.

Dit document is gebaseerd op een grote mate van kennis en ervaring binnen Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv. Ondanks de zorgvuldigheid waarmee het veldwerk is uitgevoerd, is Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen en voor de eventuele gevolgen daarvan.

Het is niet toegestaan dit document zonder schriftelijke toestemming van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv anders dan in zijn geheel (met inbegrip van bijlagen) te reproduceren.

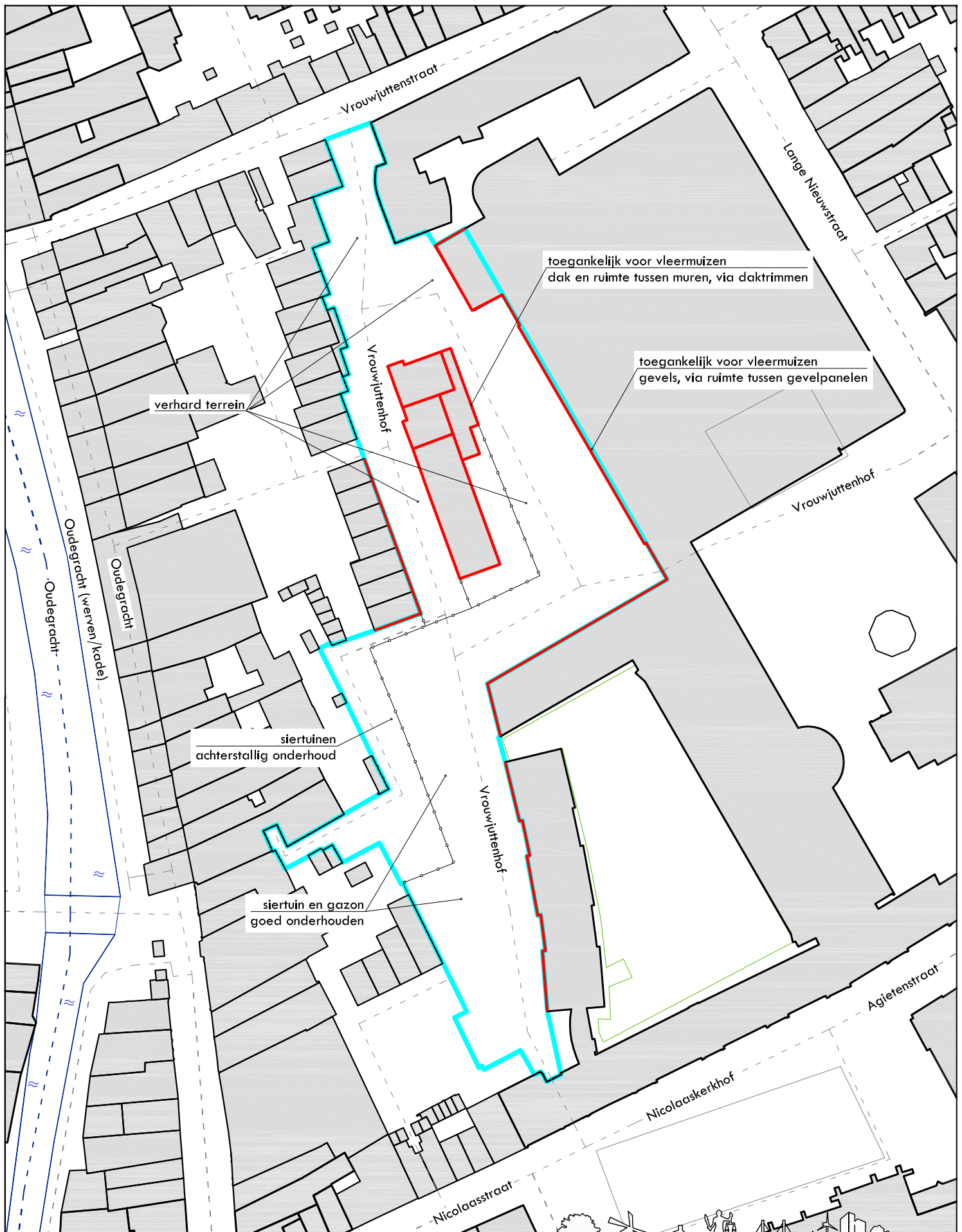
9.1 Geldigheidsduur

In het kader van de Wet Natuurbescherming mogen onderzoeksgegevens van beschermde soorten maximaal 3 jaar oud zijn. Hierbij is een voorwaarde dat weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dergelijke veranderingen wel plaats hebben gevonden, moeten de gegevens recenter zijn.

BIJLAGE 1

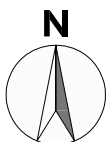
OVERZICHTSTEKENING

Renvooi

- : grens onderzoekslocatie
- : toegankelijk voor vleermuizen

0 10 20 30 40 50 m

Overzichtstekening onderzoekslocatie

A4

Opdrachtgever: Vorm Ontwikkeling bv

Locatie: Vrouwijtenhof te Utrecht

Onderdeel: Quicksan flora & fauna

Project: 170592

Schaal: 1:1000

Bijlage: 1

Gecontroleerd (PL) JPDZ

Datum tek.: 6 oktober 2017

Getekend: MP

Koenders & Partners
Environmental Knowledge Centre

Postbus 59 3410 CB LOPK
T +31 (0)348 47 80 50
Lekdijk Oost 12 3413 MS JAARSVELD
F +31 (0)348 47 80 51

BIJLAGE 2

FACTSHEETS VERVOLGTRAJECT

FACTSHEET NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK

Om vast te stellen of bij werkzaamheden effecten zullen optreden op beschermde flora en fauna, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd. In de rapportage wordt aangegeven naar welke soort(groep)en nader onderzoek dient plaats te vinden. Met nader onderzoek wordt op soortniveau in kaart gebracht of en waar beschermde diersoorten of hun vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn in het plangebied. Zo kan bepaald worden of ten behoeve van de geplande werkzaamheden een ontheffing op de Wet Natuurbescherming benodigd is.

Voor onze nadere ecologische onderzoeken maken wij voor zover beschikbaar gebruik van de soortenstandaards die door de RVO in overleg met betrokken organisaties zijn opgesteld. Hierin staan onder andere voorschriften aangaande het aantal bezoeken dat minimaal dient plaats te vinden en in welke periode het onderzoek uitgevoerd kan worden.

Indien onderzoek dient te worden gedaan naar soorten waarvan geen soortenstandaard beschikbaar is, wordt het onderzoek (indien mogelijk) gebaseerd op soortenstandaards van vergelijkbare soorten en diverse onderzoeksprotocollen van bijvoorbeeld de Gegevensautoriteit Natuur en soortdeskundigen. Het onderzoek wordt altijd uitgevoerd door ecologen met voldoende deskundigheid⁷ voor de betreffende soort. De (diverse vormen van) nadere onderzoeken, met inbegrip van doorlooptijden van onderzoek en enkele consequenties van de noodzaak tot een ontheffing, worden in de factsheet(s) per soortgroep toegelicht.

⁷ Deskundig conform de eisen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/het Ministerie van Economische Zaken, te raadplegen op <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige>

FACTSHEET SOORTGROEP VLEERMUIZEN

In het plangebied zijn locaties aangetroffen die geschikt zijn als vaste verblijfplaats of essentiële leefomgeving (foerageerhabitat of vliegroute) voor vleermuizen. Alle vleermuisensoorten zijn als extra te beschermen opgenomen in Annex IV van de Habitatrichtlijn en daardoor ook in de Wet Natuurbescherming. Het is daarmee verboden om de functionaliteit van vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgeving aan te tasten. Hierbij valt te denken aan vernietigen of beschadigen, maar ook aan (tijdelijk) verstoren. Voordat de werkzaamheden in het plangebied uitgevoerd kunnen worden, dient duidelijk te zijn of (en welke) locaties gebruikt worden door vleermuizen als vaste verblijfplaats of essentiële leefomgeving.

Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar verschillende typen verblijven met elk hun eigen functie (zomerverblijven, winterverblijven, paarverblijven en kraamkolonies). Binnen een type verblijf gebruiken vleermuispopulaties een vaste cyclus van meerdere, dicht bij elkaar gelegen, verblijven waartussen ze regelmatig verhuizen. Vleermuizen zijn erg trouw aan verblijfplaatsen en gebruiken deze meestal elk jaar opnieuw. Verder zijn vleermuizen afhankelijk van voldoende aanbod van foerageerhabitat in de (wijde) omgeving van de verblijfplaats. Tussen de vaste verblijfplaatsen en het foerageerhabitat gebruiken vleermuizen vaste vliegroutes. Zowel essentieel foerageerhabitat als belangrijke vliegroutes zijn beschermde leefomgeving van vleermuizen.

Een verblijfplaats functioneert alleen als foerageergebieden in de omgeving onder alle condities voldoende voedsel bieden. Hoe essentieel een foerageergebied is voor een bepaalde verblijfplaats, is afhankelijk van:

- het type verblijfplaats;
- het aantal dieren, het aantal kolonies, of het percentage van de kolonie (minimaal 5 tot 10%) dat afhankelijk is van het foerageergebied;
- de kwaliteit van het foerageergebied;
- de afstand tot de verblijfplaats.

Per soort verschillen de eisen die aan een foerageergebied worden gesteld, zoals de afstand tussen de verblijfplaats en het foerageergebied: over het algemeen binnen 3 tot 5 km van de verblijfplaats, tot maximaal circa 10 km.

Geadviseerd wordt om nader onderzoek naar vleermuizen uit te (laten) voeren conform de meest recente versie van het "Protocol vleermuizen inventariseren" van het Netwerk Groene Bureaus in samenwerking met Gegevensautoriteit Natuur en Zoogdiervereniging. Dit protocol vormt de basis voor de diverse soortenstandaarden voor vleermuissoorten⁸. Het protocol schrijft een minimaal aantal locatiebezoeken in een bepaalde periode voor om zo optimaal mogelijk het plangebied te kunnen onderzoeken op de functies die het kan hebben voor vleermuizen. In de meeste gevallen dient onderzoek te worden gedaan naar de functies zomer-, kraam- en paarverblijf, vaak in combinatie met vliegroutes en/of foerageergebied. Dergelijk onderzoek dient plaats te vinden middels minimaal 4 locatiebezoeken verspreid over de periode april tot en met oktober. Het benodigde aantal bezoeken is sterk afhankelijk van de verwachte soorten en de omvang en overzichtelijkheid van het plangebied en is daardoor vaak hoger dan 4. Het is goed te beseffen dat een nader onderzoek naar vleermuizen dus minimaal zeven maanden tot wel meer dan twaalf maanden in beslag neemt. Dit is afhankelijk van wanneer het onderzoek gestart kan worden (bij voorkeur in april of begin mei) en verder van de te verwachten functies en soorten in het plangebied.

⁸ Zie voor een overzicht van de beschikbare soortenstandaarden: <http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/flora-en-faunawet-ffw/ontheffing-vrijstelling/soortenstandaard/beschikbare>

Indien daadwerkelijk vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgeving van vleermuizen aangetroffen worden die beïnvloed worden door de werkzaamheden, dient een ontheffing op de Wet Natuurbescherming te worden aangevraagd. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de tijd die benodigd is voor het aanvragen van de ontheffing en de behandeltijd bij het bevoegd gezag (zie Factsheet Ontheffing).

Wanneer vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgeving worden aangetast in hun functionaliteit, dienen compenserende maatregelen te worden getroffen. In de praktijk betekent dit vaak het realiseren van nieuwe (tijdelijke) verblijfplaatsen voor vleermuizen. De compensatie voor verblijfplaatsen en essentiële leefomgeving van vleermuizen is per project maatwerk. Kort samengevat moet dit op basis van beschikbare soortenstandaarden voldoen aan de volgende vereisten:

- Voor elke verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis en/of vergelijkbare soorten (zoals laatvlieger) die zijn functionaliteit (tijdelijk) verliest, moeten minimaal vier alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. Bij het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen dient rekening te worden gehouden met een gewenningsperiode van 1 tot circa 6 maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen), afhankelijk van de vleermuissoort en het type verblijfplaats.
- Voor elke verblijfplaats van rosse vleermuis, watervleermuis en/of vergelijkbare soorten die zijn functionaliteit (tijdelijk) verliest, moeten minimaal tien alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. De gewenningsperiode is afhankelijk van het type verblijfplaats en kan oplopen tot 6 maanden (indien juist gepland);
- Vervangende vliegroutes moeten nabij of parallel aan de originele vliegroute worden aangeboden en minimaal 3 (bij gebruik van schermen) of 5 (bij gebruik van bomen) meter hoog zijn en bomen mogen maximaal 7 meter van elkaar geplant zijn. De gewenningsperiode is afhankelijk van het gebruik van bomen of schermen en kan oplopen tot 3 jaar (in een uiterst geval zelfs 5 jaar);
- Vervangend foerageergebied moet nabij het originele foerageergebied worden gecreëerd en zijn afgestemd op de habitatkwaliteiten van het originele foerageergebied. Ook moet het foerageergebied via een (bestaande) vliegroute verbonden zijn met het netwerk aan verblijfplaatsen van de kolonie. De gewenningsperiode voor alternatief foerageergebied kan oplopen tot 3 jaar.
- In alle gevallen dient bij uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de kwetsbare periodes voor de betreffende functie(s) van de verblijfplaats(en) en leefomgeving.

U kunt vertraging van de werkzaamheden door de aanwezigheid van vleermuizen voor zijn door tijdig onderzoek uit te (laten) voeren en op tijd te compenseren. De benodigde tijd (zie ook bovenstaande) vanaf start van nader onderzoek tot de start van de werkzaamheden kan in het geval van aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen al snel oplopen tot meer dan 2 jaar, afhankelijk van de aangetroffen functies. Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv kan het nader vleermuisonderzoek, de eventuele ontheffingsaanvraag en indien nodig het aanbieden van tijdelijke verblijfplaatsen voor u coördineren.

FACTSHEET ONTHEFFING

Na afronding van de nadere ecologische onderzoeken moet wellicht een ontheffing op de Wet Natuurbescherming worden aangevraagd. De aanvraag kan als zelfstandige aanvraag bij de provincie worden ingediend, of als onderdeel van een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Doorlooptijd van de behandeling van een zelfstandige aanvraag varieert sterk per provincie tussen circa 8 en 26 weken, binnen een omgevingsvergunning geldt de uitgebreide toetsingsperiode van 26 weken.

Om het ontheffingstraject te bespoedigen is het vaak mogelijk om vooroverleg te hebben met de provincie.

De mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing hangt sterk af van de aanwezige beschermde soorten. Voor enkele zwaar beschermde soorten (waaronder vleermuizen) geldt dat voor ruimtelijke ingrepen alleen ontheffing verleend wordt, indien er geen alternatief beschikbaar is en een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn van toepassing is:

- de bescherming van flora en fauna;
- de veiligheid van het luchtverkeer;
- de volksgezondheid of openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.⁹

Indien alle bovenstaande wettelijke belangen afwezig zijn, is het niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor de betreffende soorten of jaarrond beschermde vogelnestlocaties. Indien wel een wettelijk belang geldig is, zal de procedure van het aanvragen van een ontheffing bespoedigd worden door (naast degelijk ecologisch onderzoek):

- een goede beschrijving van het wettelijk belang dat van toepassing is;
- een goede alternatievenafweging;
- waarborging van de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige beschermde soorten;
- behoud van functionaliteit van de verblijfplaats van de beschermde soorten.

Het proces dat aan een aanvraag van een ontheffing voorafgaat is dus maatwerk, dat afhankelijk is van de beschermde soorten die worden aangetroffen tijdens de nadere ecologische onderzoeken en de functie dit het plangebied heeft voor de betreffende soorten.

Bij aanwezigheid van Bijlage A+B-soorten is het soms mogelijk om werk uit te voeren conform een goedgekeurde gedragscode, zonder dat een ontheffing op de Wet Natuurbescherming benodigd is. Welke werkzaamheden bij welke soorten uitgevoerd mogen worden, staat in de specifieke gedragscode vermeld. Een voorwaarde voor werken met een dergelijke gedragscode is dat wel bekend moet zijn welke beschermde soorten aanwezig zijn.

Zonder een ontheffing op de Wet Natuurbescherming of goedgekeurde gedragscode kan alleen worden gewerkt indien de beschermde rust-, verblijf- of groeiplaatsen (en bijbehorende essentiële leefomgeving) onbeschadigd en bruikbaar blijven tijdens én na de werkzaamheden. Bij de werkzaamheden dient dan specifiek rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van de beschermde soorten. De werkzaamheden dienen dan in het voorstadium en bij de uitvoering te worden begeleid door een ecooloog. Nesten en verblijfplaatsen moeten hierbij gespaard blijven en de soorten mogen niet verstoord worden.

⁹ Voor vogels kan conform de Vogelrichtlijn slechts ontheffing worden aangevraagd voor de drie eerstgenoemde belangen.